



Agder fylkeskommune  
Prosjektet «Krypsiv på Sørlandet»  
Att. Anna Despard Asgard  
Postboks 788 Stoa  
4809 ARENDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon  
Liudmila Pechinkina, 37017847

## Tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Bakkekilen, ved Krossen i Otra og ved Dåsnesmoen i Dåselsva i Evje og Hornnes kommune

---

**Statsforvalteren i Agder gir Agder fylkeskommune tillatelse til å mudre inntil 2 500 m<sup>3</sup> masser i Bakkekilen, inntil 5 000 m<sup>3</sup> masser i Otra ved Krossen og inntil 3 000 m<sup>3</sup> masser i Dåselsva ved Dåsnesmoen i Evje og Hornnes kommune. Vi tillater å disponere overskuddsmassene fra mudring på land som omsøkt. Tillatelsen er gitt på visse vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11.**

**Vi frafaller saksbehandlingsgebyr, jf. forurensningsforskriften § 39-10.**

**Vedtaket kan påklages inne tre uker.**

---

Vi viser til søknader om mudring i Bakkekilen, i Otra ved Krossen og i Dåselsva ved Dåsnesmoen i Evje og Hornnes kommune, oversendt 18.06.2021 og 30.09.2021, og vedlegg til søknadene. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

### 1 Vedtak

Statsforvalteren i Agder gir Agder fylkeskommune tillatelse til følgende tiltak:

- mudring av inntil 2 500 m<sup>3</sup> masser i Bakkekilen, ved gnr./bnr. 5/65 og 5/119 i Evje og i Hornnes kommune
- mudring av inntil 5 000 m<sup>3</sup> masser i Otra, ved Krossen, gnr./bnr. 5/11, 5/75, 5/129 og 5/244 i Evje og Hornnes kommune
- mudring av inntil 3 000 m<sup>3</sup> masser i Dåselsva, ved Dåsnesmoen, gnr./bnr. 7/31 mfl. i Evje og Hornnes kommune
- disponering av overskuddsmassene fra mudring i nydyrkingsprosjekter på eiendommene gnr./bnr. 5/3 og 14/2 i Evje og Hornnes kommune

Tillatelsen er gyldig i to år f.o.m. vedtaksdato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal



være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

## 2 Saksbehandlingsgebyr

I samsvar med forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4, skal søker i utgangspunktet betale saksbehandlingsgebyr for Statsforvalterens behandling av søknaden. Ettersom Miljødirektoratet bevilger midler til prosjektet «Krypsiv på Sørlandet», har vi besluttet å frafalle saksbehandlingsgebyr, jf. forurensningsforskriften § 39-10.

## 3 Sakens bakgrunn

Den flerårige vannplanten krypsiv har vært et problem i vassdrag på Sørlandet i lengre tid. Planten danner ofte tykke tepper langs bunnen og fortrenger stedeodne arter. Krypsiv beskrives som en invaderende art som både forringer gyteområder for fisk og vanskeliggjør for utøvelse av fiske, bading og båtbruk. Krypsiv vokser ned til ca. 2,5 m dybde, primært i stilleflytende partier med fint substrat. Det er per i dag ikke kjent hva som forårsaker masseveksten av krypsiv. Det er sannsynlig at bildet er sammensatt, og det er flere faktorer som styrer problemvekst av krypsiv i vassdragene på Sørlandet.

I 2002 ble «Krypsivprosjektet på Sørlandet» etablert. Nå er navnet på prosjektet «Krypsiv på Sørlandet», og Agder fylkeskommune er prosjektleder. Statsforvalteren i Agder er med i prosjektet og leder ei gruppe for forskning- og utviklingsstrategi (FoU-gruppe). Sammen med tiltaksgruppene som representerer vassdragene Otra, Mandalsvassdraget, Kvina, Sira og Selura, har det i regi av prosjektet blitt gjennomført flere tiltak for å redusere krypsivbestanden i de berørte vassdragene siden tidlig 2000-tallet. Formålet med tiltakene er å gjenopprette lokalitetenes bruksverdi med hensyn til bading, fiske og båtbruk. Tiltakene kan også forbedre forholdene for fisk.

### Innhold i søknadene

Prosjektet «Krypsiv på Sørlandet» v/Agder fylkeskommune søker om tillatelse til å mudre masser i Bakkekilen, i Otra ved Krossen og i Dåselsva (sidevassdraget til Otra) ved Dåsnesmoen i Evje og Hornnes kommune, jf. tabell 1. Formålet med de omsøkte mudringstiltakene er å fjerne krypsiv og annen vannvegetasjon og bedre de berørte områdene for rekreasjon og fiske. Ifølge søknadene skal det benyttes gravemaskin på land til å fjerne vegetasjon og mudre sediment ca. 0,2-0,5 m ned til opprinnelig elvebunn. Mudring er vurdert til å være et alternativ til klipping og harving av krypsiv ettersom elvebunnen i de aktuelle tiltaksområdene er dekket av tette krypsivmatter.

Tabell 1. Oversikt over relevante opplysninger om tiltaksområdene.

Lokalitet/ tiltaksområde	Mengde, m <sup>3</sup>	Berørt bunnareal, m <sup>2</sup>	Disponering av overskuddsmasser fra mudring	Forurensningsgrad i sedimenter
Bakkekilen	2 500	13 000	Nydyrkingsprosjekt på eiendommen gnr./bnr. 5/3 i Evje og Hornnes kommune	Konsentrasjonen av polyklorerte bifenyler (PCB7) og antracen kan grunnet upresise analyseresultater tilsvare tilstandsklasse III (moderat) eller lavere for sediment, jf. veileder M-608 «Grenseverdier
Krossen	5 000	9 000	Nydyrkingsprosjekt på eiendommen gnr./bnr. 5/3 i Evje og Hornnes kommune	



Dåsnesmoen	3 000	15 000	Nydyrkingsprosjekt på eiendommen gnr./bnr. 14/2 i Evje og Hornnes kommune	for vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020».
------------	-------	--------	---	---

I Terrateknikk sine undersøkelser 14b-2021 og 14c – 2021 er det opplyst om at Fennefossen er under utbygging for kraftproduksjon nå, og som følge av det er vannstanden i Otra lavere enn normalt. Det er derfor ønskelig å gjennomføre tiltakene ved Krossen og i Bakkekilen mens vannstanden fremdeles er lav og mesteparten av tiltaksområdene kan være tørrlagt.

### Rettslig utgangspunkt

#### *Forurensningsloven*

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

#### *Naturmangfoldloven*

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

#### *Vannforskriften*

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

#### *Statsforvalterens myndighet*

Statsforvalteren er delegert myndighet i saker som gjelder mudring fra land, jf. pkt. 2.4 i rundskriv T-3/12.

#### *Disponering av overskuddsmasser fra mudring*

Overskuddsmassene fra mudring er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a andre ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd er hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, med mindre avfallet gjenvinnes eller nyttiggjøres på annen måte. Med gjenvinning menes tiltak som bidrar til å redusere forbruket av naturressurser ved at avfallet erstatter materialer som ellers ville bli benyttet.

Videre er Miljødirektoratet myndighet i saker som gjelder disponering av forurensede sedimenter på land, og ev. gir tillatelse til det etter forurensningsloven § 11. Direktoratet kan imidlertid delegere myndighet til Statsforvalteren.

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter forurensningsloven til Statsforvalteren i Agder, i de delene av søknadene som gjelder disponering av massene på land, jf. e-post av 25.11.2021 og e-post av 09.03.2022.



#### 4 Saksgang

Statsforvalteren sendte den 25.06.2021 søknaden om mudring i Bakkekilen og søknaden om mudring ved Krossen på høring til aktuelle myndigheter og berørte parter. Vi sendte søknaden om mudring ved Dåsnesmoen på høring den 13.10.2021. Vi har fått følgende uttalelser:

Norsk maritimt museum skriver bl.a. følgende i e-post av 02.07.2021 i sin uttalelse til søknaden om mudring ved Fennefossen:

*«Etter det vi forstår er det i hovedsak nylig akkumulerte masser som skal fjernes. Vi gjør likevel oppmerksom på meldeplikten dersom det skulle påtreffes kulturhistorisk materiale. Arbeidene må da stanses og museet eller fylket varsles jf. kulturminneloven § 14 tredje ledd.»*

Evje og Hornnes kommune skriver bl.a. følgende i e-post av 16.08.2021 i sin felles uttalelse til søknadene om mudring ved Bakkekilen og Fennefossen:

*«Evje og Hornnes kommune har gjennom deltagelse i vassdragsstyret for Nedre Otra og Krypsivprosjektet på Sørlandet, initiert søknaden som foreligger. Det utføres krypsivtiltak for kr 500 000,- hvert år i Evje og Hornnes/Iveland. Dette er stort sett klipping og fresing ved Amfibieservice, men vi hadde et prøveprosjekt med sugemudring i Dåsnes 2019/2020. Det er landbrukskontoret v. Jordbrukssjef som er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av årlige krypsivtiltak.*

*I forbindelse med lav vannstand ved utbygging av Fennefoss kraftverk, ønsker Evje og Hornnes kommune å utføre mudring med gravemaskin i stedet for tradisjonell klipping og fresing.*

*Man kjenner ikke til at tiltakene berører sårbare eller truede arter, og man mener tiltaket er i tråd med arealformålet LNFR, og ikke søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. I utgangspunktet fryktet man at massene var forurenset, og planla å levere massene på Setesdal miljø og gjenvinning. Da sedimentanalysene viste at massene ikke var forurenset, og burde brukes, ikke deponeres, tok man kontakt med grunneier på gnr 5, bnr 3, hvor det pågår et større dyrkingsprosjekt. Grunneier ville gjerne bruke massene i nydyrkingen, som er godkjent etter forskrift om nydyrking.».*

Evje og Hornnes kommune skriver bl.a. følgende i e-post av 11.11.2021 i sin uttalelse til søknaden om mudring ved Dåsnesmoen:

*«Evje og Hornnes kommune er positive til tiltaket. Initiativet til søknaden har kommet fra tiltaksgruppene som jobber med de årlige fysiske tiltakene som utføres i Otra. <...>*

*Området er svært mye brukt av allmenheten, og det gjøres i disse dager tiltak for å bedre trafiksikkerheten i området. Konkret går dette på å lage et gangfelt nord for rundkjøringen, med trapp ned til båtslippen og badeplassen som ligger rett nedstrøms området som skal mudres. Man mener tiltaket i elva, samt bruk av massene på tidligere anvist plass, er i tråd med arealformålet i kommuneplanen.»*

#### 5 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Tiltak i sedimenter som mudring kan påvirke det akvatiske miljø på flere måter. Mudring kan f.eks. føre til spredning av miljøgifter dersom sedimentene er forurenset. Spredning av rene partikler kan også påvirke vannmiljøet negativt. Dette skjer når partiklene transporteres ut fra området der mudringen gjennomføres og sedimenterer i nærliggende områder. I tillegg blir habitatet til bunnlevende organismer permanent ødelagt, mens andre akvatiske arter kan tape et viktig beiteområde og/eller skjulested som følge av mudring. Vi har vurdert disse momentene i det som følger.



Sedimentundersøkelsene gjennomført i forbindelse med de omsøkte tiltakene viser at konsentrasjonene av de aller fleste analyserte stoffene tilsvarer tilstandsklasse II (god) for sediment eller lavere, jf. veileder M-608 «Grenseverdier klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020». Konsentrasjonene av PCB7 og antracen er i alle prøveresultatene angitt noe upresist og kan tilsvare tilstandsklasse III (moderat) eller lavere. Ettersom det ikke er påvist høye konsentrasjoner av andre miljøgifter, er det rimelig å anta at sedimentene er å anse som rene. Vi legger likevel noe vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. I sedimentene i tiltaksområdet i Dåselsva er det målt forhøyde konsentrasjoner av alifater (olje). Det finnes ikke grenseverdier for alifater for sediment. Konsentrasjonen av alifater >C12 – C35 er imidlertid over den respektive normverdien for forurenset grunn, jf. vedlegg I til forurensningsforskriften kapittel 2 (se avsnittet om disponering av overskuddsmassene under).

Sedimentundersøkelsen viser videre at sedimentene består av mye finpartikulært materiale, bl.a. mye organisk materiale fra døde krypsivplanter og annen vegetasjon. Vi vurderer derfor at det er en betydelig fare for partikkelspredning under mudringen og behov å iverksette spredningsbegrensende tiltak. Ifølge søknaden ønsker tiltakshaver å gjennomføre tiltak ved Krossen og i Bakkekilen ved hjelp av beltemaskiner mens vannstanden er noe redusert grunnet utbygging av Fennefoss kraftverk, jf. Terrateknikk AS sine undersøkelser 14b – 2021 og 14c - 2021. Terrateknikk AS konkluderer med at bruk av beltemaskiner og lav vannføring under mudringen vil redusere partikkelspredning. Ettersom tiltakene er relativt store både når det gjelder mengde og berørt areal og det er vanskelig å unngå partikkelspredning selv under lav vannstand, stiller vi likevel vilkår om bruk av siltgardin under mudring ved Krossen og i Bakkekilen og visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene, jf. vilkår 2 og 3. Både tiltaksområdenes beliggenhet og lavere vannstand er etter vår vurdering gunstig for bruk av siltgardin. Dersom vannstanden likevel er så lav at tiltaksområdene i Bakkekilen og ved Krossen er tørrlagt, kan mudringen gjennomføres uten bruk av siltgardin. Når det gjelder tiltaksområdet i Dåselsva, vurderer vi at det kan være vanskelig å ha et godt fungerende siltgardin pga. mye strøm i deler av elva. Vi stiller derfor vilkår om kontroll med partikkelspredning ved hjelp av turbiditetsmålinger, jf. vilkår 4.

#### **Avvanning av overskuddsmassene**

Det er ikke redegjort i søknaden om det blir behov for å avvanne overskuddsmassene fra mudring før videre disponering. Erfaringsmessig vet man at masser med høyt innhold av organisk materiale og fine partikler ellers holder godt på vann. Vi vurderer derfor av vanninnholdet i massene kan være relativt stort. Etter vårt syn trenger ikke overskuddsvannet etter avvanningen rensing og kan ledes tilbake til resipientene innenfor de respektive tiltaksområdene.

#### **Disponering av overskuddsmassene**

Som nevnt ovenfor, søker tiltakshaver om å bruke massene på land i nydyrkingsprosjekter ikke langt fra tiltaksområdene: massene mudret i Bakkekilen og ved Krossen på eiendommen gnr./bnr. 5/3 og massene mudret i Dåselsva på eiendommen gnr./bnr. 14/2 i Evje og Hornnes kommune. Slik disponering er å anse som gjenvinning.

Siden massene skal disponeres på land, er det relevant å benytte normverdiene for forurenset grunn fastsatt i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 2 når vi skal vurdere den omsøkte massedisponeringen. Sammenligning med normverdiene viser at konsentrasjonene av samtlige analyserte stoffer i sedimentene prøvetatt i Bakkekilen og ved Krossen ligger under de respektive normverdiene. Vi tillater derfor bruk av overskuddsmassens fra mudring i Bakkekilen og ved Krossen i Otra på eiendommen gnr./bnr.5/3 i Evje og Hornnes kommune som omsøkt, jf. vilkår 7.



I sedimentene prøvetatt i Dåselsva overskrider konsentrasjonen av alifater (fraksjon >C12 – C35) den respektive normverdien. Som jord/grunn er derfor massene å anse som forurenset. Terrateknikk AS har kommentert i sin undersøkelse 23 – 2021 at den forhøyede påviste konsentrasjonen av tunge alifater mest sannsynlig skyldes tiltaksområdets beliggenhet, dvs. nærhet til vei og bensinstasjon.

I henhold til veileder TA-2553/2009 «Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn», tilsvarer forurensningsnivået tilstandsklasse 2 (god) for massene. Veileder TA-2553/2009 er i hovedsak et verktøy for vurdering av tiltak i forurenset grunn og fokuserer i liten grad på tilførsel av ny forurensning til et område som opprinnelig ikke var forurenset. Inndelingen i tilstandsklassene i veilederen er kun basert på helsemessige kriterier og gir anbefalinger om helsemessig akseptabel tilstandsklasse knyttet til et områdes arealbruk. Tilstandsklasser systemet dekker imidlertid ikke krav til enkelte typer arealbruk, bl.a. jordbruksformål som er tilfellet i den aktuelle saken. I vurderingen av hvilken tilstandsklasse som kan anses som helsemessig akseptabel, er det avgjørende hvordan områdene skal brukes og hvor stor eksponering dette utgjør for mennesker. Etter vår vurdering medfører ikke nydyrking stor sannsynlighet for at mennesker blir utsatt for eksponering for forurenset grunn. På bakgrunn av det ovennevnte mener vi, ut fra en helsemessige vurdering, at den omsøkte disponering av overskuddsmassene fra mudring er akseptabel.

Når det gjelder ytre miljø, ivaretar ikke tilstandsklasser systemet risiko ved spredning til miljøet for masser med forurensningsnivået over fastsatte normverdier, dvs. tilstandsklassene 2-5. Etter vårt syn er det uheldig å etablere nye områder med forurenset grunn ved at forurensete masser legges ved ny lokalitet. Vi legger imidlertid vekt på at massene i det aktuelle tilfellet skal gjenbrukes og erstatte masser som ellers ville bli brukt. Siden den påviste forurensningen er partikkelbundet, vurderer at det er nødvendig å gjøre tiltak for å hindre avrenning, både til grunnvann og til overflatevann. Dette kan f.eks. være tildekking av forurensete masser med et lag rene masser og bruk av duk e.l. under massene. Vi stiller vilkår om at tiltakshaver skal iverksette tiltak for å hindre avrenning og sende forslag til tiltakene minst tre uker før mudringen i Dåselsva, jf. vilkår 7.

Vi vil for øvrig påpeke at det er landbruksmyndighetene som avklarer hvilket forurensningsnivå i massene som kan aksepteres i områder benyttet til landbruksformål. Vi anmoder derfor tiltakshaver å kontakte både lokale og regionale landbruksmyndigheter og Mattilsynet for å få avklart dette.

### **Naturverdiene i tiltaksområdene**

Ifølge kartløsningen Naturbase er det registrert flere fuglearter oppført på norsk rødliste, i nærheten av Krossen og Dåsnesmoen: gråspurv (nær truet), vipe (truet) og storskarv (nær truet). Det er ikke registrert viktige naturtyper eller arter av stor/særlig stor forvaltningsinteresse i tilknytning til områdene der massene skal disponeres på land, bortsett fra registrering av sprikeskjegg, en nær truet lavart på gnr./bnr. 5/3 i Evje og Hornnes kommune. Forutsatt at vilkårene i tillatelsen overholdes, vurderer vi at tiltakene ikke vil påvirke de ovennevnte artene negativt.

Fjerning av krypsiv kan defineres som et positivt restaureringstiltak, men samtidig vil mudringen føre til fragmentering og ødeleggelse av habitat til bunnlevende organismer. Det er derfor viktig at mudringen ikke berører areal større enn det som er omsøkt. Vi forutsetter for øvrig at tiltaket utføres på en mest mulig skånsom måte for å unngå forringelse av vannmiljøet og unødig skade på det biologiske mangfoldet.



### Tidsperiode for gjennomføring av tiltakene

Hovedregelen er at tiltak i sedimenter ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september. Begrunnelsen for dette er at sommer er en tid for høy biologisk produksjon i vassdrag, og det er lite ønskelig med negativ påvirkning i den perioden. I tillegg er sommerperioden viktig for utøvelse av friluftsliv og rekreasjon. Vi har i det aktuelle tilfellet vurdert å ikke fravike hovedregelen, jf. vilkår 16.

### Naturmangfoldloven

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger, jf. naturmangfoldloven § 8. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Statsforvalteren har benyttet tilgjengelige nettbaserte databaser (bl.a. Miljødirektoratet sin kartløsning Naturbase kart og Vann-nett), samt rapportene vedlagt søknaden som grunnlag i vurdering av søknaden. Ut fra det ovennevnte anser vi at naturmangfoldloven § 8 er tilstrekkelig ivaretatt.

Det er gjennomført flere liknende tiltak, og miljøkonsekvenser av mudring er kjent gjennom erfaringer. Grunnet usikkerheten i måleresultatene (se avsnittet om gjennomførte sedimentundersøkelser ovenfor) legger vi likevel noe vekt på føre-var-prinsippet som er en retningslinje for håndtering av usikkerhet knyttet til et tiltaks miljøkonsekvenser, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakets påvirkning på økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning. Tiltakene vil antakelig gi en midlertidig miljøeffekt under gjennomføringen. Statsforvalteren mener likevel at eventuelle negative effekter er forbigående og at tiltakene dermed ikke vil bidra til den samlede belastningen av økosystemet i nevneverdig grad. Vi legger også vekt på at formålet med tiltakene er å restaurere natur- og bruksverdiene i de berørte vannforekomstene. Det må påvises aktsomhet mht. ukjente miljøproblemer i området.

Ifølge naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Videre sier naturmangfoldloven § 12 at for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Dette er ivaretatt gjennom vurderinger som ligger til grunn for kravene som er stilt i tillatelsen.

### Vannforskriften

Statsforvalteren har benyttet portalen Vann-nett for å innhente opplysninger om berørte vannforekomster. Tabell 2 viser hvilke vannforekomster de ulike lokalitetene tilhører og tilstanden i vannforekomstene slik den er definert i portalen per 18.04.2022. Ifølge Vann-nett oppnås miljømålet om god tilstand i vannforekomsten Dåselva innen 2027 og i vannforekomsten Otra – Byglandsfjorden til Breidflå innen 2033.

Tabell 2. Oversikt over berørte vannforekomster og deres tilstand.

Lokalitet	Vannforekomst med ID	Tilstand
Otra ved Krossen og Bakkekilen	Otra – Byglandsfjorden til Breidflå, 021-893-R	Moderat økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand



Dåselva ved Dåsnesmoen	Dåselva, 021-907-R	God økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand
------------------------	--------------------	--

Tiltaksområdene berører kun en begrenset del av vannforekomstene de tilhører. Ev. midlertidig negativ miljøeffekt under tiltaksgjennomføring vil være kortvarig. Ettersom formålet med tiltakene er å restaurere og forbedre de berørte vannforekomstene, vurderer vi at tiltakene vil bidra til at vannforekomstene kan oppnå miljømålene. Vi vurderer derfor at § 12 i vannforskriften ikke kommer til anvendelse i den aktuelle saken.

## 6 Ansvarsforhold

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Agder fylkeskommune, er ansvarlig for at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra ansvaret for innhenting av tillatelse etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig når det gjelder andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltakene finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

## 7 Erstatningsansvar og klageadgang

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. §§ 10 og 17 i forurensningsloven.

Agder fylkeskommune og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket om tillatelse og frafall av gebyr til Miljødirektoratet. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme frem.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)  
faggrupeleder forurensning  
Miljøvern avdelingen

Liudmila Pechinkina  
rådgiver  
Miljøvern avdelingen

*Dokumentet er elektronisk godkjent*

Vedlegg:  
Vilkår til tillatelsen





## Kopi til:

Inger Sesilie Hestvåg	Dåsvannsdalen 17	4737	Hornnes
Naturvernforbundet i Agder	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
OTRA LAXEFISKELAG	Sødal terrasse 65	4630	KRISTIANSAND S
Ellen Karin Haukom	Senumsvegen 12 A	4735	Evje
Therese Viktoria Jansson	Dåsvannsdalen 15	4737	Hornnes
Kåre Hestvåg	Dåsvannsdalen 17	4737	HORNNES
Roy Smeland	Dåsvannsdalen 8	4737	Hornnes
Torgeir O S Abusdal	Jernbaneveien 129	1369	Stabekk
Scott Kjetså	Alfred Skaiåsveg 32	4735	Evje
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Terje Birkeland	Senumsvegen 16 B	4735	EVJE
Andreas Erdvig	Dåsvannsdalen 15	4737	HORNNES
Norsk maritimt museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Tyra Greta Dovland	Fennefossvegen 8	4735	Evje
Jarle Brandsdal	Stasjonsvegen 3	4737	HORNNES
Arild Tveit	Senumsvegen 1	4735	EVJE
Tadeusz Robert Skalski	Bakkemoen 69	4735	Evje
Jon Morten Hornnes	Stasjonsvegen 9	4737	Hornnes
Rune Hornnes	Valhallvegen 8 B	4737	HORNNES
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735	EVJE
Jørgen Lien	Fennefossvegen 1	4735	EVJE
Mattilsynet	Felles postmottak	2381	BRUMUNDDAL
	Postboks 383		



## Vilkår til tillatelsen

1. Det kan mudres inntil 2 500 m<sup>3</sup> masser i Otra ved Krossen, inntil 5 000 m<sup>3</sup> masser i Bakkekilen og inntil 3 000 m<sup>3</sup> masser i Dåselva ved Dåsnesmoen. Arealet som blir berørt av mudringstiltakene, skal ikke overskride areal anvist på kart i Terrateknikk AS sine undersøkelser 14b – 2021, 14c – 2021 og 23 – 2021.

2. Siltgardin, eller andre spredningsbegrensende tiltak med tilsvarende effekt, skal brukes under mudring ved Krossen og i Bakkekilen. Siltgardinet skal så langt det er mulig omslutte hele tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon.

Etter at arbeidene er avsluttet, skal siltgardinet bringes til lovlig avfallsanlegg. Fjerningen må gjennomføres slik at partikler som har festet seg til gardinet under arbeidene, ikke rauter av og spres i vannmassene.

Dersom tiltakshaver velger et annet spredningsbegrensende tiltak, skal dette avklares med Statsforvalteren før oppstart av arbeidene.

Dersom vannstanden er så lav at tiltaksområdene ved Krossen og i Bakkekilen er tørrlagt, kan mudringen gjennomføres uten bruk av siltgardin. Dette skal dokumenteres med bilder, og fotodokumentasjon skal legges ved sluttrapport, jf. vilkår 15.

3. Det skal utføres visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdene ved Krossen og i Bakkekilen. Dette skal dokumenteres med bilder, og fotodokumentasjon skal legges ved sluttrapport, jf. vilkår 15.

4. Det skal utføres kontinuerlig måling av turbiditet under mudring i Dåselva. Målingene må være representative i forhold til påvirkningen av tiltaket. Målerne skal plasseres slik at de på best mulig måte fanger opp spredning av partikler ut fra tiltaksområdet. Alle målinger skal loggføres. Det skal minimum etableres én referansestasjon i området som ikke er påvirket av arbeidene. Turbiditet skal måles ved alle stasjoner samtidig så lenge arbeidene pågår.

Grenseverdien settes til referanseverdi pluss 10 NTU. Tid mellom hver avlesing skal ikke være over 10 minutt. Arbeidene skal stanses ved overskridelse av grenseverdien utover en periode på 20 minutter, nødvendige tiltak iverksettes og Statsforvalteren varsles. Arbeidene kan gjenopptas når turbiditeten ved målestasjonen er lavere enn grenseverdien. Målerresultatene legges ved sluttrapport, jf. vilkår 15.

Program for turbiditetsmålinger der planlagt plassering av målestasjonene vises og begrunnes, sendes Statsforvalteren minst tre uker før tiltaket iverksettes.

5. Arbeidet skal utføres på en slik måte at det i minst mulig grad medfører partikkelspredning og volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltaket kan berøre miljøet negativt.

6. Eventuell avvanning av massene skal foregå slik at avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder begrenses i størst mulig grad. Overskuddsvannet fra avvanningen kan ledes til samme resipient der sedimentene er mudret, innenfor tiltaksområdet.



7. Overskuddsmassene fra mudring ved Krossen og i Bakkekilen kan brukes i nydyrkingsprosjektet på eiendommen gnr./bnr. 5/3 i Evje og Hornnes kommune.

Overskuddsmassene fra mudring i Dåselva kan brukes i nydyrkingsprosjektet på eiendommen gnr./bnr. 14/2 i Evje og Hornnes kommune. Tiltakshaver skal oversende forslag til tiltak for å begrense avrenning fra disponeringsområdet på eiendommen minst tre uker før oppstart av mudringsarbeidene i Dåselva.

8. Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4.

9. Tiltakshaver har ansvaret for å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene, om de vilkår som gjelder.

Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltaket er avsluttet.

10. Internkontroll for aktiviteten må være utarbeidet, jf. internkontrollforskriften. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder krav i denne tillatelsen.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Alle avvik skal loggføres.

11. Før tiltaket iverksettes og minimum ei uke før skal det gis beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart, samt hvem som er ansvarlig entreprenør. Det kan varsles med enkel e-post med saksnummer (2021/6045) til [sfagpost@statsforvalteren.no](mailto:sfagpost@statsforvalteren.no). Det kan bli ført tilsyn under arbeidene.

12. Den best tilgjengelige teknologien/metoden må benyttes i utførelsesfasen både mht. metode, kontroll og overvåkning, jf. BAT-prinsippet («Best Available Technology»).

13. Tiltakshaver skal rapportere data fra utført prøvetaking i sedimenter i Miljødirektoratets fagapplikasjon *Vannmiljø*. Vannlokalitetskodene skal oppgis i sluttrapport, jf. vilkår 15.

14. Tiltakshaver skal registrere disponeringsområdene for overskuddsmassene fra mudring i Dåselva i databasen Grunnforurensning. Lokalitetsnavn og ID skal oppgis i sluttrapport, jf. vilkår 15.

15. Statsforvalteren skal ha sluttrapport om arbeidene som er utført, innen seks uker etter at tiltakene er avsluttet. Rapporten skal bl.a. inneholde beskrivelse av arbeidene, kopi av loggføringer, redegjørelse for ev. avvik og øvrige opplysninger for å dokumentere at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt.

16. Mudringstiltakene skal ikke gjennomføres i perioden fra 15. mai til 15. september.

17. Tillatelsen er gyldig i to år f.o.m. vedtaksdato.